prof. dr hab. Roman Dąbrowski
Katedra i Klinika Rozrodu Zwierząt
Wydział Medycyny Weterynaryjnej
UP w Lublinie

Lublin, 10.09.2025 r.

Recenzja

rozprawy doktorskiej Pana lek. wet. Dariusza Jagódki

pt.: „Ocena składu flory bakteryjnej pochwy i jej wpływu na wybrane wskaźniki płodności u suk hodowlanych”

Podstawą formalną recenzji jest uchwała nr 19/2025 Rady Naukowej Dyscypliny Weterynaria Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 4 lipca 2025 r. .

Przedstawiona mi do oceny praca doktorska została zrealizowana w Katedrze Rozrodu Zwierząt z Kliniką Wydziału Medycy Weterynaryjnej, Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, pod kierunkiem naukowym promotora dr hab. Piotra Sochy, prof. UWM. Promotorem pomocniczym pracy była dr wet. Edyta Kaczorek-Łukowska.

Rozprawę doktorską Pana lek. wet. Dariusza Jagódki stanowią, według załączonej dokumentacji, dwie wskazane przez Doktoranta, monotematyczne, oryginalne publikacje, opublikowane w 2023 i 2024 roku, w recenzowanych czasopismach naukowych indeksowanych przez *Journal Citation Report*, których Impact Factor wynosił 0.8 i 1.3 odpowiednio. Łączna suma punktów MNiSzW przedstawionych prac wynosi: 240 (2025r.). Jedna praca została opublikowana w Polish Journal of Veterinary Sciences, a druga w Journal Veterinary Research. Wyżej wymienione publikacje, w których Doktorant jest pierwszym autorem, są opracowaniami zbiorowymi, co świadczy o umiejętności pracy Autora w zespołach badawczych o zasięgu nie tylko lokalnym (grupa badawcza z ośrodka naukowego w Olsztynie), ale również i poza jego granicami (grupa badawcza z ośrodka naukowego w Bydgoszczy).

Autoreferat rozprawy doktorskiej lek. wet. Dariusza Jagódki został przygotowany starannie i liczy łącznie 83 ponumerowanych stron wydruku komputerowego. Składa się z 12 głównych rozdziałów zatytułowanych: Streszczenie, Wstęp, Materiały i metody, Wyniki, Dyskusja, Wnioski, Piśmiennictwo, Spis rycin, tabel i wykresów, Publikacje wchodzące w skład rozprawy doktorskiej, Oświadczenia współautorów oraz Załączniki. W skład w/w rozdziałów głównych wchodzą podrozdziały. Taki podział na rozdziały i podrozdziały jest typowy dla tego typu opracowań naukowych.

Zasadność podjętego do rozwiązania problemu naukowego

W ostatnich latach, psy stały się nieodzownym towarzyszem życia człowieka. Sprawia to, ze problemy zdrowia tych zwierząt, w tym układu rozrodczego, są nie tylko ważne dla ich właścicieli ale również i dla lekarzy weterynarii, którzy w swojej codziennej praktyce klinicznej zajmują się rozrodem zwierząt. Interesującym obszarem wiedzy podejmowanym przez badaczy, jak również lekarzy-praktyków, jest ocena składu flory bakteryjnej pochwy u suk. Wynika to z faktu coraz większej wiedzy i wymagań ze strony hodowców, kładących nacisk na uzyskanie coraz wyższej efektywności programu rozrodczego w swoich hodowlach. Poszukiwane są również potencjalne przyczyny niskiej płodności samic, w tym, również wynikające z zasiedlania dróg rodnych suk drobnoustrojami, których obecność w świetle pochwy może powodować zaburzenia rozrodu samic tego gatunku zwierząt towarzyszących. Ocena składu flory bakteryjnej, czyli ocena biocenozy pochwy, to również istotny laboratoryjny element diagnostyki klinicznej i terapii chorób układu rozrodczego suk. Badanie to pozwala określić, jakie drobnoustroje, i w jakich ilościach są izolowane w drogach rodnych, co z kolei przyczyni się do zdiagnozowania, prognozowania i leczenia zaburzenia składu mikroflory pochwy, czy też chorób układu rozrodczego wynikających z nadmiernego, niekontrolowanego namnażania się drobnoustrojów w świetle dróg rodnych. Z praktycznego jak i hodowlanego punktu widzenia jest to bardzo ważne, z uwagi na możliwość napotkania wynikających z tego trudności terapeutycznych, a niekiedy nawet wyeliminowania samicy z rozrodu. Niestety, skutkuje to deficytem hodowlanym, a co za tym, idzie niezadawalającą dla hodowcy liczbą nowonarodzonych szczeniąt.

Florę bakteryjną pochwy u suk stanowią zazwyczaj mieszane szczepy bakterii tlenowych i niewielki odsetek bakterii beztlenowych. Wiadomo też, iż często są to drobnoustroje oportunistyczne, które są naturalną składową mikroflory pochwy. Procentowy udziału poszczególnych szczepów bakterii w pochwie u suk jest trudny do ustalenia. Tym samym, nie można jednoznacznie wskazać szczepy mniej, czy bardziej liczne. Występują zatem rozbieżności w ocena biocenozy pochwy, co z jednej strony może wynikać z faktu bardzo szerokiego wachlarzu możliwości diagnostycznych, a z drugiej strony różnych metod badawczych. Dostępne piśmiennictwo wskazuje również na różnorodność drobnoustrojów występujących w pochwie u suk w zależności wieku, stanów fizjologicznych, w tym okresu karmienia potomstwa jak i spokoju płciowego. Dlatego też, podjęta przez Doktoranta próba oceny biocenozy pochwy u suk oraz jej wpływu na płodność samic, a zwłaszcza suk hodowlanych jest jak najbardziej słuszna i zasadna, zarówno z poznawczego jak i praktycznego punktu widzenia. Na tej podstawie, Autor sprecyzował temat swojej

dysertacji doktorskiej, jakim jest „Ocena składu flory bakteryjnej pochwy i jej wpływu na wybrane wskaźniki płodności u suk hodowlanych". We wstępie obu artykułów wchodzących w skład rozprawy doktorskiej, lek. wet. Dariusz Jagódka dokonuje w sposób usystematyzowany i przejrzysty przeglądu piśmiennictwa, które dotyczy podejmowanej problematyki badawczej. W większości, piśmiennictwo jest anglojęzyczne. Warto zwrócić uwagę na fakt, iż Autor powołuje się na publikację aż z 1980 roku, co sugeruje recenzentowi, iż przed rozpoczęciem swoich badań, Doktorant w obu publikacach dogłębnie przeanalizował literaturę tego zakresu. Z takiego doboru piśmiennictwa wynika dobrze opanowany przez Doktoranta Jego warsztat badawczy, co sprawia iż tę część dysertacji oceniam pozytywnie i jednocześnie potwierdzam, wymaganą przez ustawodawcę, ogólną wiedzę teoretyczną Doktoranta w swojej dyscyplinie. Uważam ponadto, że rozdział Autoreferatu „Cele badawcze" w sposób jasny i jednoznaczny wskazuje na potrzebę podjęcia badań, które są prezentowane przez Doktoranta w ocenianej dysertacji doktorskiej. Lek. wet. D. Jagódka podjął się zrealizowania sześciu celów badawczych. Zaplanował je w sposób celowy, chcąc połączyć obie publikacje w jedną logiczną całość. W oparciu o powyższe uważam, iż w tej części rozprawy doktorskiej Doktorant w sposób wystarczający dokumentuje swoją ogólną wiedzę teoretyczną dotyczącą podejmowanego przez siebie obszaru badawczego. Dodatkowo, z punktu widzenia lekarza weterynarii klinicysty, podjęte przez Autora cele do zrealizowania uznaję za ważne i zasadne.

Poprawność zastosowania w badaniach metod badawczych

Podjęte badania zostały zrealizowane przy użyciu adekwatnych do tego celu metod badawczych, które zostały opisane w rozdziale „Materiał i metody" obu artykułów oraz Autoreferatu. Z tego rozdziału dowiadujemy się, iż badania były realizowane w Klinice Rozrodu Zwierząt Wydziału Medycyny Weterynaryjnej UWM w Olsztynie. Zostały one przeprowadzone na 275 sukach hodowlanych, pochodzących z 82 legalnie prowadzonych, zarejestrowanych hodowli psów, reprezentujących 35 różnych ras, będących w fazie anestrus, w wieku od 1 roku do 8 lat. Na podstawie ankiety przeprowadzonej z właścicielem, wszystkie zwierzęta zostały podzielone na dwie podgrupy: suki wykazujące problemy reprodukcyjne (n=68) oraz suki płodne (n=198). Od wszystkich suk zostały pobierane 2 wymazy z doczaszkowej części pochwy. U psów zakwalifikowanych do badań przeprowadzono identyfikację bakterii tlenowych oraz Mycoplasma canis. Zastosowane metody laboratoryjne są powszechnie wykorzystywane do tych celów i nie budzą merytorycznych zastrzeżeń. Podobnie nie budzi zastrzeżeń zaprezentowana w obu publikacjach analiza statystyczne uzyskanych wyników badań. Uważam zatem, iż

Doktorant w swojej pracy zastosował poprawne metody badawcze.

Poprawność interpretacji uzyskanych wyników

Wyniki badań Pana dwóch publikacji naukowych wchodzących w skład rozprawy doktorskiej lek. wet. Dariusza Jagódki zostały zaprezentowane w formie 8 wykresów i 5 tabel i układają się w konsekwentną całość. Są interesujące w aspekcie zarówno praktycznym i aplikacyjnym, stanowią one wkład naukowy w dziedzinie fizjologii i patologii procesów rozrodczych u suk hodowlanych, w obszarze określenia składu mikroflory pochwy u suk. Na ich podstawie Autor dysertacji, w rozdziałach Dyskusja obu artykułów, konfrontuje wyniki badań własnych z trafnie dobranym piśmiennictwem, łącząc w logiczne ciągi informacyjne wiadomości dotyczące tematu badawczego jakim jest ocena składu flory bakteryjnej pochwy u suk i jej wpływ na ich wybrane wskaźniki płodności. Wykorzystana w tym celu literatura jest polsko oraz anglojęzyczna. W tej części rozprawy, Doktorant podkreśla oryginalność uzyskanych wyników badań własnych: wskazuje m.in. iż *Mycoplasma canis* jest drobnoustrojem saprofitycznym pochwy suk.

Mając powyższe na uwadze, uważam, iż lek. wet. D. Jagódka poprawnie zinterpretował uzyskane wyniki badań.

Poprawność sformułowania wniosków z uzyskanych wyników

W większości, wnioski przedstawione w obu publikacjach naukowych stanowiących rozprawę doktorską, są syntezą wyników przeprowadzonych badań i układają się w logiczną całość.

Krótkie, zwięzłe streszczenia w j. polskim i angielskim stanowią potrzebne dopełnienie Autoreferatu ocenianej pracy doktorskiej.

W części krytycznej rozprawy, muszę zwrócić uwagę na niejasności w Autoreferacie rozprawy doktorskiej, które zmuszają recenzenta do ich przedstawienia i skierowania prośby do Autora o wyjaśnienie:

* w rozdziale Streszczenie Autoreferatu Autor wskazuje, iż uzyskane wyniki badań są istotne dla codziennej praktyki lekarsko-weterynaryjnej w kontekście odpowiedzialnego stosowania antybiotyków, zgodnie z promowaną zasadą „Jedno Zdrowie". O wspomnianym fakcie Doktorant w dalszej części Autoreferatu nic nie wskazuje i nie wspomina o tym również w publikacjach. Proszę zatem wyjaśnić, jaki to ma związek ze stosowaniem antybiotyków u zwierząt towarzyszących.

* w rozdziale Cele badawcze Autoreferatu, w punkcie 1 brakuje konkretnej liczby suk zakwalifikowanych do badań. Autor wskazuje na wykorzystanie „dużej" grupy suk do badań, nie określając ich ilość;

* proszę o wyjaśnienie, co Autor miał na myśli, w przypadku obu publikacji określając grupę psów zakwalifikowanych do badań obciążonych trudnościami w uzyskiwaniu potomstwa;

* w rozdziale Materiał i metody Autoreferatu, pierwszy akapit jest zbędny. Informacje tam zamieszczone, nie wskazują o wykorzystanej w pracy metodologii, jedynie o zamiarze wykonania określonych analiz;

* Proszę o wyjaśnienie, co Autor ma na myśli pisząc, iż cyt. „W badaniu uwzględniono jedynie suki w dobrej kondycji"; Nie bardzo rozumiem również zdania cyt. „Jedyny dopuszczalnym stanem chorobowym, niewykluczającym grupy badawczej, były …"; Podobne wyrażenia powtarzają się również w recenzowanych pracach naukowych. Zbędne jest powtarzanie metodologii pobierania materiału do analiz laboratoryjnych; Czy były wykonywane badania cytologiczne o których Doktorant wskazuje w tej części Autoreferatu? Jeśli tak, to nie ma wyników ich badań w rozdziale Wyniki zarówno w Autoreferacie, jak i obu publikacjach naukowych ; W podrozdziale 4.2, proszę o wyjaśnienie terminu „stan zdrowia";

* w rozdziale Wyniki, w podrozdziale 5.2.4. Autoreferatu, wątpliwy jest dla mnie opis podrozdziału: czy w tej części pracy Doktorant zamierzał zilustrować wyniki korelacji *Mycoplasma canis* z innymi bakteriami?

* w obu publikacjach stanowiących dysertację, Autor powołuje się na publikacje z 2014 roku, wskazując, iż są to cyt. „…ostatnie wyniki badań…"; Recenzent pragnie wskazać, iż są to wyniki sprzed 11 lat, być może zostały już poczynione inne badani z tego obszaru w latach późniejszych tj. 2014-2025; dlatego też uważam, iż zdanie to w Autoreferacie powinno być przeredagowane;

* w rozdziale Autoreferatu Wnioski, wniosek 2: proszę o wyjaśnienie, co Doktorant miał na myśli wskazując „inne przyczyny niepłodności"; Powinien być zamieszczony również wniosek dotyczący celu 6 pracy, o którym wskazuje wykres 8;

* niektóre pozycje literaturowe w Autoreferacie cytowane w publikacjach stanowiących dysertację zostały umieszczone niezgodnie z ich rokiem opublikowania;

* Załącznik 12.1 Autoreferatu: proszę o wyjaśnienie, na jakiej podstawie hodowca ustalał, w jakiej fazie cyklu znajduje się suka

Zauważone powyższe nieścisłości i uchybienia oraz drobne literówki odnoszące się raczej do maszynopisu, nie umniejszają pozytywnej ocenie cyklu publikacji stanowiących dysertację oraz samego Autoreferatu, a stanowią w moim odczuciu, jedynie podstawę do ciekawej naukowej dyskusji podczas publicznej obrony pracy doktorskiej.

UNIWERSYTET PRZYRODNICZY w Lublinie

Wniosek końcowy

W podsumowaniu stwierdzam, że praca doktorska Pana lek. wet. Dariusza Jagódki pt.: „Ocena składu flory bakteryjnej pochwy i jej wpływu na wybrane wskaźniki płodności u suk hodowlanych", która została zrealizowana pod kierunkiem naukowym promotora dr hab. Piotra Sochy, prof. UWM, przy współudziale promotora pomocniczego - dr wet. Edyty Kaczorek-Łukowskiej w Katedrze Rozrodu Zwierząt z Kliniką Wydziału Medycy Weterynaryjnej, Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, jakim jest ocena biocenozy pochwy u suk hodowlanych oraz jej wpływu na wybrane wskaźniki płodności. Przestawiony do recenzji cykl stanowią dwie publikacje oryginalne, opublikowane na łamach czasopism z listy JCR i w mojej ocenie stanowią podstawę do nadania stopnia naukowego doktora w dziedzinie nauk weterynaryjnych w dyscyplinie weterynaria, zgodnie z art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz.U. z 2004 r. poz. 1571). Rozprawa doktorska prezentuje na dobrym poziomie ogólną wiedzę teoretyczną Doktoranta w dziedzinie rozród psów i wykazuje umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej przez lek. wet. Dariusza Jagódkę. Przedstawiona do recenzji rozprawa doktorska stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, jakim jest aktualna wiedza o składzie flory bakteryjnej pochwy i jej wpływie na wskaźniki płodności u suk hodowlanych. W związku z powyższym, przedstawiam wniosek Radzie Naukowej Dyscypliny Weterynaria, Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie o dopuszczenie Pana lek. wet. Dariusza Jagódki do dalszych etapów postępowania w sprawie nadania stopnia doktora.

prof. dr hab. Roman Dąbrowski

